

SAMPLE
TRANSLATION

LUCIJA STUPICA
DET RÖDA LANDSKAPET
SELECTED POEM

PUBLISHED BY: ŠTUDENTSKA ZALOŽBA, 2008

TRANSLATED BY: HENRIK C. ENBOHM

ORIGINAL TITLE OF THE POEM: RDEČA POKRAJINA

PUBLISHED IN THE POETRY BOOK »OTOK, MESTO IN DRUGI«

Lucija Stupica

Selected Poems

Det röda landskapet

Alla kärleksbrev är
löjliga.
Det skulle inte vara kärleksbrev om de inte vore
löjliga. (*Álvaro de Campos*)

Endast om natten doftar det av höst,
om dagen torkar gräset i den sena sommaren,
berövar det dess djup
och förvandlar det till gulnande gobeläng.
Jag är sammanväxt med detta landskap,
grönt, kuperat,
bevuxet med skogslundar,
böljande och doftrika
med varsamt rundade linjer.

I detta landskap är mannen och barnet
det avgörande måttet på framgång
och kan inte överträffas av någonting annat.
Allt annat är förgäves.
Varje väg, varje resa.

Vad är det som formar, inspirerar eller får din kropp att rynkas?

Barnen och männen är bara delar av det som mildrar och rynkar,
inifrån och ut,

är bara delar av ömheten och tårarna,
orsaken och verkan.

De är båda resultatet och tvivlet
längs vägen.

Under tiden har eftermiddagssolen gått ner
bakom det gamla tegelhuset där vi lekte som barn,
än en gång tyskar och partisaner. Leken
som ersatt den om cowboys och indianer.

Idag är fasaden, perforerad av kulor från riktiga soldater,
täckt av murgröna och vildvin.

Fördolt är det som gör ont.

En gång hittade vi tomma patronhylsor
i jorden och blåste på nytt till strid.

Ingen ville vara på fiendens sida,
kampen utkämpades oftast från endast en flank.

Genom vindsgluggarna var det bara
sparvarna som skrämdes av våra skrik medan katterna slött
låg kvar i det soldränkta gräs som redan täckte det förgångna.

Nattetid, när ljuset rullat in i de sista springorna,
jagar fladdermössen ännu i dag in och ut genom gluggarna

och sveper över taken i den lilla staden.

De hemsöker mig inte längre, men resten skrämmer mig desto mer.

Världen utanför krälar ur munnen på ett barn
som målar abstrakta bilder medan det lyssnar till de vuxnas tal.

*

När livet räknas samman kanske vi inser
att vi är en räcka löjliga sammanträffanden.

Kanske inser vi att livet är
en löjeväckande företeelse,
vi skär benen av det
till stelhet, sorg och fångenskap
eftersom vi helt enkelt är rädda för det.

Och kanske är havet
mellan din ö och min kontinent
en avgrund, en vattenansamling eller ett uppskov,
en sorts erinran.

Eller är det, tvärtom, en spegel
för månen, för molnen, eller orden.

Vi två vet långt ifrån allt.

I mitt land är drömmarna större,
i ditt är de utslätade, förvandlade till slättland.

Två hjortar strövar där, och när jag betraktar dem
hoppas den mindre av dem till och rusar mot vägen,
den andra följer efter, men annorlunda, försiktigare,
vänder sig vaksamt om,

som om den velat säga till den första:

- Nej, lilla du, nej. Där går en väg, du blir påkörd.

Vi vet inte. Förstår inte.

Varifrån vi än kommer, vart vi än tar vägen

förstår vi inte. Det finns ingen ren väg. Ingen ren inre väg.

Och för varje dag får vi höra att vi är för många.

- Vägen är röd, landskapet är rött.

(Kom och kyss mig.

Mitt tungomål kommer att förråda mig, det vet vi.)

Kommer du ihåg, Mircea C?

Varför kan vi inte äntligen leva?

Varför ska vi nu, när vi äntligen kunde leva,

andas in på nytt den sura lukten från soptunnorna?

*

Neonskylten på en annan fasad,

i ett annat land, påminner om

att en utförsäljning pågår.

Jag berättar för dig om fartyget

och det smaragdgröna vattneti

lagunerna jag vill besöka.

Vi står intill en mörk flod

där pråmar bryter fram,

och du med dina tankar i Kongo,

mörkrets hjärta säger dig
att vi lever som vi drömmer,
ensamma ...

Med osynligt bagage reser vi vidare
(tusentals böcker och ännu inga uppehåll).
När det fryser på och isen täcker ytan
skrinnar vi åter in i det förflutna,
till begynnelsens platser. Vi kommer att förstå
varför det är svårt att andas om nätterna,
varför namn står med eldskrift på dörrarna
och varför obesvarade brev
återspeglas i den frusna marken.

Tidens veckade ark är taket på vårt hus.

Rdeča pokrajina

Vsa ljubezenska pisma so smešna.

*Ne bi bila ljubezenska, če ne bi bila
smešna. (Álvaro de Campos)*

Le ponoči diši po jeseni,
čez dan pozno poletje suši travo in ji
jemlje globino,
oblikuje jo v porumenel gobelin.
Zarasla sem se v pokrajino,
zeleno, gričevnato,
poraslo z gozdiči,
valovito in dišečo
s svojimi mehкими oblinami.

V tej isti pokrajini sta možki in otrok
najpomembnejša mera za uspeh, sta tisto,
kar z drugim ne presežeš.
Vse ostalo je zaman.
Vse poti, vsa potovanja.

Kaj oblikuje, navdihuje ali guba tvoje telo?
Otrok in možki sta le del mehčanja in gubanja,
od znotraj navzven,

sta del nežnosti in solz,
vzrok in posledica.

Sta posledica in hkrati dvom
o poti, ki se še potuje.

Medtem je popoldansko sonce zašlo
za staro opečnato hišo, kjer smo se kot otroci igrali
še eno igro partizanov in Nemcev. Te igre
so zamenjale igro kavbojcev in indijancev.
Fasado, preluknjano z naboji pravih vojakov,
danes prekrivata bršljan in divja vinska trta.

Skrito je, kar boli.

Nekaj izpraznjenih nabojev
smo nekoč našli v zemlji in zaigrali bitko.
Nihče ni želel biti na strani sovražnika,
igra se je največkrat odvijala le z ene strani.
Skozi podstrešne line smo s svojimi kriki
plašili le vrabce, mačke pa so lenobno poležavale
na sončni travi, ki je že prerasla zgodovino.

Ponoči, ko se svetloba skotali v zadnjo špranjo,
skozi line še dandanes priletijo netopirji
in zajadrajajo nad strehe malega kraja.
Ne strašijo me več, vse drugo straši glasneje.
Zunanji svet se plazi skozi usta otroka,
ki ob pogovoru odraslih riše abstraktne slike.

*

V vsoti življenja bova morda spoznala,
da sva splet smešnih naključij.
Morda bova spoznala, da je življenje
smešna reč, režemo mu noge
v togost, žalost, nesvobodo,
ker se ga preprosto bojimo.
In morda je morje
med tvojim otokom in mojo celino
prepad, tolmun ali premor,
nekaj, kar opominja.
Ali pa je, nasprotno, zrcalo
za luno, oblake ali besede.

Midva veva malo stvari.
V moji deželi so sanje večje,
v tvoji se poploščijo, postanejo ravnina.
Na njej se paseta srni, ko ju opazim,
manjša poskoči, sunkovito steče k cesti,
druga ji sledi, a drugače, previdneje,
skrbno pogledajoč naokoli,
in zdi se, kot da bi prvi hotela reči:
- Ne, mala, ne, tam je cesta, povozili te bodo!

Midva ne veva. Ne razumeva.
Od koder koli prispeva, kamor koli greva,

ne razumeva. Ni čiste poti. Ni čiste notranje poti.

In vsak dan nama povedo, da nas je preveč.

- Cesta je rdeča, pokrajina je rdeča.

(Pridi in me poljubi.

Jezik me bo izdal, to veva.)

Se še spominjaš, Mircea C.?

Zakaj že enkrat ne moremo živeti?

Zakaj zdaj, ko bi končno lahko živeli,

znova vdihavamo kiselkasti vonj po smetnjakih? (1)

*

Neonski napis na neki drugi fasadi,

v neki drugi deželi opozarja,

da je razprodaja v teku.

Govorim ti o ladji

in smaragdno zeleni morski vodi

v lagunah, ki jih želim obiskati.

Stojiva pred temno reko,

kjer plujejo delovni čolni

in ti si z mislimi v Kongu,

srece teme ti govori, da živimo kot sanjamo,

sami ...

Z nevidno prtljago potujeva dalje

(več tisoč knjig in nobenega postanka).

Ko se bo naredil led in prekril gladino,
bova odrsala nazaj v preteklost,
na kraj rojstva. Razumela bova,
zakaj ponoči slabo dihava,
zakaj imena gorijo na vratih
in zakaj se neodgovorjena pisma
zrcalijo iz zamrznjenih tal.

Zgibanka časa bo streha najine hiše.